

2500 ANS DE CHANSONS

VOYAGE MUSICAL DANS LE MONDE HELLÉNIQUE
À TRAVERS LES SIÈCLES

2500 ΧΡΟΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

ΕΝΑΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ
ΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ

PAF : 12 € (ÉTUDIANTS : 7 €)

FONDATION HELLENIQUE
CIUP
47B BD JOURDAN
75014 PARIS

RENSEIGNEMENTS
01 58 10 22 20 / 01 58 10 21 00
www.Fondation-hellenique.fr
Fondation.hellenique.adm@wanadoo.fr

RECITAL

KATERINA FOTINAKI et GIORGOS NOUSSIS

FONDATION HELLENIQUE
CITE INTERNATIONALE UNIVERSITAIRE DE PARIS

9 AVRIL 2010

20H30

2500 ANS DE CHANSONS / 2500 ΧΡΟΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

Φεύγοντας κανείς από τη χώρα του, είναι πιθανό να την γνωρίζει καλύτερα.

Είναι άραγε ο «νόστος»;

*Είναι η απόσταση από τα πράγματα που μας επιτρέπει μια πιο συνολική θεώρησή τους;
Είναι η αναγκαιότητα να «καταγόμαστε από κάπου» που μας ωθεί στο να αναζητούμε τις ρίζες μας;*

Όποιος και να είναι ο λόγος, εμείς το νιώσαμε από τα πρώτα κι όλας χρόνια του.. «ξενιτεμού» μας.

Κλίμακες, ρυθμοί, προσωδίες που χρησιμοποιούμε σήμερα στη μουσική, συχνά έχουν καταγωγή τόσο παλιά, που αν την γνωρίζαμε ίσως και να μην τολμούσαμε καν να χρησιμοποιήσουμε.

*Αποφασίσαμε λοιπόν, με μία διάθεση παιχνιδιού και περιέργειας, να γυρίσουμε πίσω κάμποσες σελίδες και να ανοίξουμε το «βιβλίο της Μουσικής» από την αρχή: από τον **Επιτάφιο του Σεικίλου**, το πρώτο σωζόμενο απόσπασμα ελληνικής μουσικής, να περάσουμε στους **βυζαντινούς ύμνους**, τα **ριζίτικα** και τα **δημοτικά** τραγούδια, τα **παραδοσιακά** του Βορρά και του Νότου, τους σκοπούς του Ιονίου, τους χορούς του Αιγαίου, τα **μοιρολόγια**, κι έπειτα το **ρεμπέτικο**, τις αθηναϊκές **καντάδες** το **Νέο Κύμα**, τον **Αττίκ** μα και τον **Χατζιδάκι**, τον **Θεοδωράκη**, τον **Σαβδόπουλο**, τον **Λοΐζο**, τον **Ξαρχάκο** μέχρι και τους σύγχρονους λόγιους συνθέτες, τον **Γιώργο Κουρουπό**, τον **Αργύρη Κουνάδη** κ.ά...*

*Θέλουμε να είμαστε από την αρχή πολύ σαφείς: αυτή η «μουσική αναδρομή» στους αιώνες που επιχειρούμε, **δεν γίνεται για λόγους ακαδημαϊκούς**.*

*Κι ούτε πρόκειται για μια απάντηση στο ερώτημα «**ποια είναι η ιστορία της ελληνικής μουσικής**».*

*Στην πραγματικότητα, είναι μια **ερώτηση**.*

Μια ερώτησή που θέσαμε εμείς οι ίδιοι στους εαυτούς μας και που αφορά το πόσο κοντά ή μακριά νιώθουμε σε σχέση με τις διαφορετικές εκφάνσεις του τραγουδιού που έχουν κατά καιρούς κάνει την εμφάνισή τους στον ελλαδικό χώρο.

Πόσο μας αγγίζουν τη σημερινή εποχή και πόσο έχουμε επηρεαστεί θέλοντας και μη από αυτά.

Και, τελικά, πόσο ρόλο έχει παίξει στην μουσική μας πορεία το γεγονός ότι γεννηθήκαμε σε αυτή τη χώρα;

*Είτε υπάρξει σαφής απάντηση είτε όχι, εμείς **θέλουμε να μοιραστούμε μαζί σας το ερώτημα**.*

Και το ταξίδι της αναζήτησης..

Κατερίνα Φωτεινάκη - Γιώργος Νούσης

Quand on s'éloigne de son pays, on a des chances de mieux le connaître.

Peut-être cela vient-il de la nostalgie ? (« nostos » dirait Homère)

Est-ce la prise de distance qui nous permet des voir les choses avec une perspective plus globale ?

Est-ce le besoin d' « appartenir à une patrie » qui nous pousse à rechercher nos racines ?

Quelle qu'en soit la raison, nous le ressentons dès les tous premiers instants de notre.. immigration.

Les gammes, les rythmes, la prosodie que nous utilisons de nos jours dans la musique ont souvent une origine si ancienne que si nous la connaissions, peut-être que nous n'oserions même pas y toucher.

Nous avons donc décidé, dans une optique ludique et par curiosité, de revenir quelques pages en arrière et d'ouvrir le « livre de la Musique » du début :

*Nous partirons de l'**Építaphe de Seikilos**, le fragment de musique grecque le plus ancien qui nous soit resté, en passant par les **hymnes byzantins**, les « **rizitika** », chants des montagnes et de Crète, les **chansons populaires** « **dimotika** », les **chants folkloriques** du Nord et du Sud, les airs de la mer Ionienne, les danses de la mer Egée, les complaintes « **mirololoïa-amanédes** », puis nous irons du côté du « **rébétiko** », des « **sérénades** » athéniennes, de la « **nouvelle vague** », avec **Attik** mais aussi **Hatzidakis**, **Théodorakis**, **Savvopoulos**, **Loïzos**, **Xarkhakos**, jusqu'aux compositeurs contemporains comme **Giorgos Kouroupos**, **Argyris Kounadis**, entre autres...*

Mais avant tout, précisons notre démarche très claire :

*Cette tentative de « retour musical » vers les siècles passés ne **se fait pas dans un but académique**. Il ne s'agit pas non plus d'une réponse à la question « **quelle est l'histoire de la musique grecque** ».*

*En fait, il s'agit même d'une **question**.*

Une question que nous nous posons, concernant notre rapprochement ou notre prise de distance par rapport aux différents aspects du chant, qui au cours des siècles sont apparus dans le monde hellénique.

Quelle est leur influence aujourd'hui ? De manière apparente ou souterraine..

Et enfin, Quel rôle a joué dans notre musique le fait que nous soyons nés dans ce pays ?

Qu'il existe une réponse claire ou non, nous voulons partager cette question avec vous.

Tout comme le voyage de notre recherche...

Katerina Fotinaki – Giorgos Noussis
(traduction en français : Mathieu Serradell)